

TOM ROB SMITH

MÁR
A MOZIKBAN
IS

A 44. GYERMEK

DERÍTSD KI AZ IGAZSÁGOT LEPLEZD LE A GYILKOST

GABO

SZOVJETUNIÓ CSERVOJ FALU, UKRAJNA

1933. január 25.

Miután Marija eldöntötte, hogy feladja az éhhalál elleni harcot, a macskájának se adott enni többé, és az állat kénytelen volt egyedül gondoskodni magáról. Már így is sokkal tovább etette, mint ahogy a józan ész engedte volna. A falu lakói régóta arra kényszerültek, hogy megegyék a csapdába ejtett egereket és patkányokat. Nem sokkal ezután a macskák, majd a kutyák következtek. De ez az egy macska megmaradt, mert Marija a házában rejtette el. Hogy miért tartotta meg? Valami olyasmit jelentett számára, hogy van egy élőlény, akit szerethet és védelmezhet, akiért érdemes folytatnia a mindennapi túlélésért vívott küzdelmet. Megfogadta, hogy amíg képes rá, hogy ennivalót szerezzen, addig a macskáról is gondoskodni fog. De a mai napon semmi ehetőt nem talált. Már a cipőjét is összevagdosta, hogy a forró vízbe dobott bőrcsíkokból, céklából és csalánból valami ételfélét készítsen. Az összes gilisztát felkutatta már a kertben, és a fák kérgéből is megpróbálta kinyerni a tápláló nedveket. Ma reggelre már olyan lázas, önkívületi állapotba került, hogy a hokedli lábát kezdte harapdálni, és addig rágcسalta, míg a szilánkok véresre nem sebezték az ínyét. A macska mindezt látva az ágy alá menekült, ahonnan nem is volt hajlandó előbújni többé. Ez volt az a pillanat, amikor Marija inkább a halált választotta, hiszen nem volt már mit ennie, és lám, még szeretett kedvence is menekül előre.

Éjjel akarta szabadon engedni az állatot, arra gondolva, hogy a sötétben talán nagyobb esélye lesz, hogy észrevétlenül elérje az erdőt. Ha mégis meglátják, úgylis azonnal üldözőbe veszik. Marija már a halálán volt, de a gondolat, hogy megölhetik a macskáját, így is nagyon megviselte. Csak az a tudat vigasztalta, hogy a macska látványa olyan meglepetést okozna, amire igazán nem számít senki. Hiszen a falubeli felnőtt férfiak már rögöket majszoltak abban a reményben, hátha akad bennük hangya vagy rovar, a gyerekek meg a lótrágyában kutattak, bizakodva, hogy megemésztetlen növényi magvakat találnak benne, az asszonyok pedig hajba kaptak a csontokon, így – ebben Marija biztos volt – senki sem sejtetheti, hogy egy macska még életben van.

Pavel nem akart hinni a szemének. Egy esetben, vézna, zöld szemű, fekete foltos macska volt előtte. Igen, semmi kétség. Éppen tűzifának valót gyűjtött, amikor meglátta, amint kihajítják a macskát Marija Antonovna házából, aztán tovább figyelte, ahogy az állat a behavazott úton át az erdő felé igyekszik. A fiú még a lélegzetét is visszatartotta, óvatosan kémlelt körbe, de nem volt más szemtanú. Az ablakok sötétben derengtek a kihalt környéken. Néhány kéményből gyenge füst kígyózott, ennyi jelezte csupán, hogy van még némi élet a házakban. Úgy tűnt, mintha a falut betemető hó az életet is kioltotta volna. A hótakaró érintetlenül terpeszkedett mindenfelé, alig lehetett lábnyomot vagy valami ösvényt kivenni rajta. A nappalok éppen olyan csöndesen teltek, mint az éjszakák. Senki sem kelt fel reggelente, hogy munkába induljon, az utcán se játszottak már gyerekek. Mindenki visszahúzódott a házába, a családok össze-

bújtak az ágyakon, besüppedt szemük hatalmasnak látszott, bőrük vékonyra ráncosodott. A felnőttek kezdtek úgy kinézni, mintha gyermekek volnának, a gyermekek pedig koravének lettek. Legtöbbjük már teljesen feladta a reményt, hogy valami élelemhez juthat. Ilyen körülmények között egy macska megjelenése olyan csodának számított, mintha egy régen kihalt állatfaj bukkant volna fel újra.

Pavel behunyta a szemét, és megpróbált visszaemlékezni, mikor is evett utoljára húst. Amikor kinyitotta a szemét, a nyála is kicsordult. Hagyta, hadd folyjon, majd letörölte a vékony csíkot a kezével. Az iménti felfedezéstől izgatottan a földre dobta a tűzifát, és hazarohant. Azonnal meg akarta osztani a nagyszerű hírt édesanyjával, Okszanával.

Okszana gyapjútakaróba burkolózva gubbasztott a széken, és a padlót bámulta. Igyekezett megőrizni a nyugalmát, hogy ezzel is tartalékolja az erejét, közben azon töprengett, hogyan lesznek képesek túlélni a telet. Állandóan ezen őrlődött, nemcsak nappal, de éjjel is, mialatt nyugtalanul hánykolódott. Egyike volt azon keveseknek, akik még nem adták fel a küzdelmet. Amíg a fiai mellette vannak, nem is adja fel! Az eltökéltség azonban kevés lett volna, rendkívüli óvatosságra is szüksége volt: jól tudta, hogy a felesleges erőlködés olyan nagy kimerültséggel jár, amely elkerülhetetlenül halálhoz vezet. Pár hónappal ezelőtt a szomszédban lakó barátjuk, Nyikolaj Ivanovics elkeseredésében betört egy állami tulajdonban lévő magtár területére. Hiába várták vissza. Másnap reggel Nyikolaj felesége és Okszana együtt indultak a keresésére. Az út szélén találták meg a holttestét: felfúvódott a halála előtti percekben magába

tömött nyers magvaktól. Éhen halt a hazafelé vezető úton, a hátán feküdt, mint egy sokadik hónapban lévő terhes asszony, de a hatalmas, boltozatos has alól csontvázszerű test látszott ki. A feleség egyre csak sírt, miközben Okszana kiürítette a halott zsebeit, igazságosan elosztva kettejük közt a talált magvakat. Hazafelé az özvegy mindenkinek elpanaszolta, hogy mi történt. De az emberek sajnálat helyett inkább irigységet éreztek: mindenki arra a pár maroknyi értékes magra gondolt, amihez a férje halála révén jutott. Okszana ostobaságnak tartotta ezt a közlékenységet, hiszen könnyen bajba sodorhatta volna mindkettőjüket.

Rohanó lépések zaja riasztotta fel gondolataiból. Csak akkor fut így valaki, ha fontos dolog történt. Félve állt fel. Pavel rontott a szobába, és elfúló hangon közölte:

– Anya, láttam egy macskát!

Okszana a fiához lépett, és megfogta a kezét. Meg akart győződni róla, hogy a fiú nem képzelődik, hiszen az éhség néha különös dolgokat okoz. De Pavel arcán semmi nyoma nem volt zavarodottságnak. Tekintete tiszta, arckifejezése komoly maradt. Még csak tízéves, de már kész férfi. A körülmények arra kényszerítették, hogy idejekorán lépjen át a felnőttkorba. Az apja minden valószínűség szerint már halott volt – vagy ha nem volt is az, számukra már meghalt. Nemrég elindult Kijevbe abban a reményben, hogy akárhogyan is, de ennivalót szerez családjának. Nem jött vissza, és Pavel hamar megértette, hogy hiába is várják hazatértét. Anya és fia így egymás támaszai és társai lettek, és Pavel fennhangon megesküdtött, hogy ő győzelmet arat majd abban, ahol apja eredménytelen volt: élelmet szerez, és biztosítja, hogy a családja életben maradjon.

Okszana megérintette fia arcát.

– Meg tudod fogni?

Pavel büszkén elmosolyodott.

– Persze, csak egy csont kell hozzá.

Okszana a befagyott tóhoz ment, a hó alól kikotort egy követ, a sáljába bugyolálta, nehogy zajt csapjon, majd egy kis léket ütött. Aztán eldobta a követ, és a szilánkosra repedt jég közt a fekete, fagyos vízbe nyúlt. Nehezen kapkodta a levegőt a nagy hidegben. A keze már egészen elzsibbadt, amikor egy hirtelen mozdulattal elérte a talajt, és az iszapba markolt. Félt, hogy nem találja meg, amit keres, ezért egészen a lék széléhez hajolt, karját belemerítve jobbra és balra tapogatózott, mígnem karja szinte teljesen érzéketlenné vált. Végre egy üveghez ért az ujjai. Nagyon megörült. Megragadta az üveg nyakát, és kirántotta a kezét a vízből. Láta, hogy bőre sötét lett, mintha erősen beütötte volna, de most nem törődött ezzel, csakis a kezében tartott, szurokpecséttel lezárt palack érdekelt. Amint letörölte a faláról az iszapot, jól kivethető volt, hogy az üveg apró állati csontokkal van tele.

Mikorra hazaért, nagyfia már felszította a tüzet. Okszana a láng fölé tartotta a pecsétet, a szurok sűrű, nyúlós sár gyanánt csöpögött a parázsra. Pavel dörzsöléssel igyekezett felmelegíteni anyja kékre fagyott karját, hogy helyreálljon a vérkeringés. Okszana élvezte ezt a gyengéd gondoskodást, szerette volna, ha el-tart még egy darabig, mégis zsörtölődni kezdett, hogy igazán nem kell ekkora hűhót csapni. A fiú elértette, és tovább melengette anyja karját. A pecsét közben teljesen megolvadt, Okszana lefelé fordította az üveget, és kissé megrázta. Kiszedegette az előcsúszó csontdarabkákat, és a fia elé tartotta. Pavel a legnagyobbat választotta ki. Már éppen indulni akart, amikor az anyja utána szól:

– Vidd az öcsédet is.

Pavel ezt nem tartotta jó ötletnek. Az öccse ügyetlen és lassú. Különb is ez az ő ügye, ő látta meg a macskát: neki egyedül kell megfognia. Ez lehetne az ő nagy hőstette.

– Andrejt is vidd! – parancsolt rá újra az anyja, és egy másik csontot is a kezébe nyomott.

Andrej már majdnem nyolcéves volt, és nagyon szerette a bátyját. Ritkán mehetett ki a házból, idejét többnyire a hátsó szobában töltötte, ahol mindhárman együtt aludtak. A házi készítésű kártyájukkal szeretett játszani a legjobban. A lapocskák nagy papírkartonokból voltak kivágva és kettesével egymáshoz ragasztva. Még az apjuk készítette – búcsúajándéknak szánta –, mielőtt elment volna Kijevbe. A többiekkel ellentétben Andrej még mindig visszavárta az apját. Senki nem mondott neki olyasmit, hogy hiába várakozik, de észrevette, hogy egyre ritkábban esik szó a családfőről. Amikor nagyon hiányzott neki az apja – és ez gyakran előfordult –, szétterítette a kártyákat a padlón, gondosan különválogatva a lapocskákat rajzolat és számozás szerint. Biztos volt benne, hogy ha hiba nélkül ki tudja rakni az összes lapot, akkor apja visszatér hozzájuk. Mi másért adta volna ezt a kártyát, amikor elment? De még a kártyánál is jobban szerette azt, ha együtt játszhatott a bátyjával, ám Pavelnek mostanában soha nem volt ideje a játékra. Állandóan az anyjuknak segített, és csak hébe-hóba, az esti lefekvés előtt foglalkozott vele egy kicsit.

Pavel lépett be a szobába. Andrej elmosolyodott, azt remélve, most végre játszhatnak egy kicsit, de amikor a bátyja leguggolt mellé, egyből összesöpörte a kártyát.

- Tedd most el ezeket, kimegyünk. Hol van a bocskorod?
- Az ágy alatt.
- Vedd fel.

Andrej szófogadóan bemászott az ágy alá, hogy előkotorja a bocskort: nem volt ez más, mint két, traktorgumiból hasított,

vastag szíj és jó néhány rongydarab, amelyeket madzagokkal erősítettek egymáshoz, ez szolgált most nekik lábbeliként. Bátyja segített szorosra kötni a madzagot, közben azt magyarázta, hogy talán ma este újra húst esznek, de csak akkor, ha pontosan azt teszi, amit ő mond.

– Hát apa visszajön? Ennivalót is hoz?

– Nem, nem jön vissza.

– Eltűnt, ugye?

– Igen.

– Akkor ki hozza a húst?

– Mi magunk szerezzük.

Andrej tudta, hogy Pavel ügyes vadász. Izgatott lett, büszkeség töltötte el, hogy most őt is magával viszi.

Már kint jártak a hóban, és Andrej nagyon vigyázott, hogy el ne essen. Gyakran megbotlott és rossz helyre lépett, mert mindent elmosódottnak látott maga körül. Csak a hozzá egészen közel eső dolgokat volt képes tisztán kivenni. Emiatt mindenki ügyetlennek gondolta. Ő pedig azt hitte, hogy mások is ugyanolyan homályosan látják a környező világot, ahogy ő. Persze tudta, hogy vannak, akik messzire is remekül látnak, de ezt azzal magyarázta, hogy ezek az emberek bizonyára okosabbak vagy gyakorlottabbak nála, olyat tudnak, amit neki még ezután kell megtanulnia. Elhatározta, hogy ma éjjel ő is helytáll és nem ügyetlenkedni el a dolgot. A remény, hogy kivívhatja a bátyja elismerését, sokkal fontosabb volt a kisfiú számára, mint az, hogy ma talán újra húst ehet.

Az erdő szélénél Pavel megtorpant, lehajolt, és szemügyre vette a macska lábnyomait a hóban. Andrej úgy vélte, hogy a bátyja nagyon ügyes ezekben a dolgokban. Áhítattal figyelte a mozdulatait, leguggolt mellé, és nézte, ahogy Pavel megérinti az egyik nyomot. Andrej semmit sem tudott a nyomokról és a vadászatról.

– Erre ment a macska?

Pavel bólintott, és a fák közé tekintett.

– Halványodnak a nyomok.

Bátyját utánozva Andrej is körberajzolta ujjával a mancs nyomát.

– Ez mit jelent?

– Elég sovány macska, látod, alig süppedt be a hóba. Nem lesz egy nagy lakoma. De ha éhes, talán besétál a csapdánkba.

Andrej próbálta megérteni a hallottakat, de – ahogy máskor is – újból elragadták kavargó gondolatai:

– Bátyó, mondd csak, ha kártya lennél, melyik lap szeretnél lenni?

– Te meg miről beszélsz?

– Ha kártya lennél; ász lennél, esetleg király vagy pikk? Vagy talán szív?

– Ez afféle gyerekes kérdés. Most azt akarom, hogy inkább rám figyelj.

Andrej megbántódva hajtotta le a fejét. Pavel sóhajtott.

– Ha válaszolok, megígéred, hogy csöndben maradsz?

– Megígérem.

– Soha nem kapjuk el a macskát, ha folyton beszélsz és elriasztod.

– Csöndben leszek, megígérem.

– Szóval, ha kártyalap lennék, alighanem a bubi lennék, tudod, az a lovag, a karddal. Most pedig, ahogy megígérted, egyetlen szót se!

Andrej bólintott. Pavel felállt, és mindketten beléptek a fák közé.

★

A kisleány úgy tűnt, már nagyon régóta gyalogolnak az erdőben, több órája – bár az időérzéke nem volt a legjobb. A hó megmegcsillant a holdfényben, és Andrej úgy látta, hogy Pavel most már nehezebben követi a nyomokat. Már mélyen benn jártak az erdőben, sokkal messzebb, mint amerre Andrej valaha is megfordult. Gyakran futnia is kellett, hogy le ne maradjon. Nemcsak a hasa, a lába is fájt. Nagyon fázott, és éhes is volt, arra gondolt, ha otthon marad, legalább a lába nem fájna. A bocskor madzagja is meglazult, a rongyok szétcsúsztak, már a talpán érezte a hó hidegét. Nem mert szólni, hogy álljanak meg egy kis időre, amíg megigazítja. Hiszen megígérte, hogy csöndben marad – nem szólt hát egy szót sem. Ahogy a hó szétáztatta a rongyait, zsibbadni kezdett a lába. Hogy a figyelmét elterelje, egy kis faágat tört magának, azt kezdte el rágcsálni, a fogain, a nyelvén érezve a fakéreg durva felszínét. Mindenkitől úgy hallotta, hogy a fakéreg csillapítja az éhséget, okos dolognak tartotta hát, ha ezt most ő is kipróbálja.

Bátyja hirtelen jelzett neki, hogy ne mozduljon. Andrej megállt, a fogain még látszott a fakéreg barnás nyoma. Pavel lekuporodott, öccse híven utánozta a mozdulatot, majd az erdő felé meregette a szemét, hogy megtudja, mit láthatott a bátyja. Hunyorgott, hogy jobban kivehesse a fák körvonalait.

Pavel lélegzet-visszafojtva figyelte a macskát, és mintha az állat is őt nézte volna apró, zöld szemeivel. Vajon mire várt, miért nem szaladt el rögtön? Marija házában olyan elszigeteltségben élt, nem tapasztalhatta még, hogy az emberektől félni is lehet. Pavel óvatosan előhúzta a kését, apró vágást ejtett az ujjbegyén, és kiserkenő vérével bekenegette a csontdarabkát. A másik csalival – Andrejnél egy patkány koponyaacsontja volt – is így tett, nem akarta ezt a műveletet az öccsére bízni, nehogy zajt csapjon és elriassza a macskát. Amikor a csalik elkészültek,

a fiúk csendben megfordultak, és egymással ellentétes irányba indultak. Pavel korábban már részletesen elmagyarázta az öccsének a teendőket, így most nem volt szükség szavakra. Amikor egy kissé eltávolodtak egymástól – a macskát így közrefogták –, letették maguk mellé a véres csontokat. Pavel az öccsét figyelte, nehogy az rosszul csináljon valamit.

Andrej mindent szépen elrendezett a csapda körül, ezután elővett a zsebéből egy hosszú zsineget, melyre Pavel már korábban hurkot kötött. Most mindössze annyi dolga volt, hogy a hurkot ügyesen a patkánykoponya köré helyezze. Így is tett, majd – amennyire a zsineg engedte – hátralépett, és hasra feküdt, súlya alatt csak úgy ropogott a hó. Megkezdődött a várakozás. Most, a földön fekvé ébredt rá, hogy magát a csapdát is alig látja, megint csak foltokat tud kivenni. Kicsit megszeppent, és abban reménykedett, hogy a macska majd a bátyja felé indul. Pavel biztosan nem hibázza el, elkapja a macskát, akkor végre hazamehetnek, és ehetnek valamit. Ideges volt, és fázott, a keze is remegni kezdett, hiába próbálta megtámasztani. Ekkor észrevett valamit: egy fekete alak körvonalait, amint feléje közeledik. A macska bizonyára megérezte a vérszagot.

Ahogy ott feküdt, leheletétől megolvadt a hó, vékony patakocskák folytak az arca felé, majd végig a teste mellett. Azt szeretne volna, ha a macska az ellenkező irányba, a bátyja felé indul, de ahogy a fekete folt egyre közeledett hozzá, semmi kétsége nem maradt: a macska pont erre tart. Ha most meg tudná fogni ezt a macskát, nagyot nőne Pavel szemében, biztosan többet játszana vele, és ezután nem haragudna rá. Amikor erre gondolt, úgy megörült, hogy rögtön elmúlt a félelme, inkább izgatott lett. Igen, ő lesz az, aki megfogja ezt a macskát! Megöli, és ezzel mindenkinek bizonyít. Hogy is mondta Pavel? Nem szabad túl hamar megrántani a zsineget. Ha a macska megijed, nem sikerül.

Nem is akarta elkapkodni, hiszen azt sem tudta pontosan, hol van a macska, ezért még várt, hogy biztos lehessen a dolgában. Már egészen jól látta az állat fekete bundáját és a lábait. Most még vár egy kicsit, még egy kicsit... Hirtelen a bátyja pisszegésére lett figyelmes:

– Most!

Andrej pánikba esett. Jól tudta, mit jelent, ha ilyen hangon szólnak hozzá: biztos megint elrontott valamit. Erősen hunyorogott, mire meglátta, hogy a macska pont a hurok közepén áll. Megrántotta a zsineget. Elkésett. A macska megriadt, és arrébb ugrott. A csapda üres volt, a macska elszaladt. Andrej maga felé húzta a zsineget, áhítatosan remélve, hogy az állat valamiképp mégis ott lesz a végén. Amikor keze az üres hurokhoz ért, elpi-rult szégyenében. Olyan düh fogta el, hogy azonnal a macska után akarta vetni magát, és meg akarta fojtani, agyon akarta ütni. Mégsem mozdult, mert látta, hogy a bátyja is fekve maradt. Már megtanulta, hogy mindig a bátyját utánozza, ezért most is így tett. Nagy nehezen kivette, hogy az állat most a bátyja csapdája felé oson.

Pavel mérges volt ugyan öccse ügyetlensége miatt, de hamarosan elöntötte az izgalom, mert észrevette, hogy a macska most elővigyázatlanul őfelé tart. A várakozásban még a hátizmai is megfeszültek. Az állat megérezte a vér szagát, és éhsége erősebbnek bizonyult az óvatosságánál. Tétován meg-megállt, felemelt mancsal figyelt és várakozott. Pavel a lélegzetét is visszafojtotta: megmarkolta a zsineget és várt, némán buzdítva magában a macskát:

Gyere csak, gyere...

A macska előreugrott, és bekapta a csontot. Pavel tökéletesen időzítve rántotta meg a zsineget. A macska mellső lába a hurokba került. A fiú felugrott, még egyet rántott a zsinegen: a hurok megszorult, és a macska a földre kényszerült. Próbált

kiszabadulni, de már nem tudott. Szörnyű visításokat hallatott: olyan hangosan, mintha egy jóval nagyobb testű állat küzdene az életéért. A havon dobálta magát, hátát felgömbítve vergődött a hurokban. Pavel aggódni kezdett, hogy a vékony, kopottas zsineg csomója nem fog kitartani. Megpróbált közelebb húzódní, de a macska elrántotta magát: már nem érhetette el.

Odakiáltott az öccsének:

– Öld meg!

Andrej már jó ideje nem mozdult, nem akart megint hibázni. Most azonban utasítást kapott a bátyjától. Felugrott, előre-rohant, de rögtön el is botlott, és arcra esett. Ahogy kidugta az orrát a hóból, pont előtte volt a macska: sziszegve, prüsszkölve vonaglott. Andrej félt, hogy elszakad a zsineg, és ha a macska kiszabadul, a bátyja soha nem bocsátja meg neki.

Pavel rekedten, kétségbeesetten kiabált:

– Öld meg! Öld meg! Öld már meg!

Andrej feltápászkodott, majd anélkül, hogy pontosan tudná, mit is csinál, előreugrott és a hánykolódó macskára vetette magát. Azt remélte, hogy ettől végre elpusztul az állat. De most, ahogy rajta feküdt, érezte, hogy az még él, ott rángatózik a hasa alatt, és összevissza karmolja ócska, liszteszsákokból összetá-kolt kabátját. Vigyázva, nehogy a macska kiszökhessen, hátra-nézett, esedezve kérte Pavel segítségét.

– Ez még mindig él!

A bátyja odarohant, térdre bukott, és benyúlt az öccse teste alá, el is érte a macskát, de az megharapta. Gyorsan visszarántotta a kezét, és – vérző ujjával mit sem törődve – a másik oldalra mászott, ott próbálkozott újra, s ezúttal sikerült is elkapnia az állat farkát. Majd lassan araszolni kezdett az ujjáival a fej irányába: ez volt az a mozdulat, amellyel szemben a macska már tehetetlen volt.

Andrej nem mozdult, érezte, hogy most dől el a harc, bátyja keze egyre közelebb ért a macska fejéhez. Az állat – vesztét érezve – majd megőrült a félelemtől, mindenbe beleharapott, amit csak ért: a kabátba, az alatta levő hóba is. Ezt a félelmet Andrej is érezte, hiszen az állat ott remegett a hasa alatt. Bátyját utánozva most ő kiáltott:

– Öld meg! Öld meg! Öld meg!

Pavel megragadta az állat nyakát. Egy percre mindkét fiú mozdulatlanul feküdt, mélyeket lélegeztek. Pavel feje az öccse hátán nyugodott, keze még mindig a macska nyakát markolta. Végül kihúzta a kezét, és felállt. Andrej mozdulni sem mert, még mindig a hóban feküdt.

– Most már felállhatsz.

Felállhat és csatlakozhat a bátyjához. Büszke lehet, nem okozott csalódást, teljesítette a feladatát. Bátyja keze után nyúlt, és felállt. Ha ő nem segít, Pavel nem tudta volna egyedül megfogni a macskát! A zsineg már majdnem elszakadt, a macska pedig megszökött volna, ha ő nincs ott. Andrej mosolyogni kezdett örömeiben, aztán már kacagott, tapsikolt, táncra is perdült. Olyan boldognak érezte magát, mint még soha. Ők ketten most már egy csapatot alkotnak. Bátyja megölelte, majd együtt szemügyre vették a zsákmányt: egy sovány, döglött macska hevert elöttük a hóban.

Nagyon is indokolt volt az óvatosság abban a tekintetben, miképp vigyék haza úgy, hogy senki ne vegye észre. Az emberek nemcsak harcolni, de ölni is képesek lennének egy ilyen zsákmányért; az is lehet, hogy máris felfigyelt valaki az állat visására. Pavel semmit sem akart a véletlenre bízni. Nem hoztak magukkal zsákot, amibe beletehették volna, ezért úgy döntött, hogy egy köteg faág alá rejtik a macskát. Ha összetalálkoznak valakivel hazafelé menet, az illető majd azt gondolja, csak tűzi-

fának valót gyűjtöttek, és nem fog kérdezősködni. Felszedte a tetemet a földről.

– Egy nyaláb fa alá fogjuk rejteni, senki nem veszi majd észre. De ha tűzifáért jöttünk az erdőbe, a te kezeden is kell hogy legyen valami.

Andrejt lenyűgözte bátyja logikája, ő soha nem tudta volna ezt ilyen jól kitervelni. Nekilátott a fagyűjtésnek. Nehéz volt lehullott ágakat találni, mert mindent hó borított, a fagyos földön kellett keresgélnie és pusztá kézzel gereblyézni a hóban. Közben állandóan összedörzsölte az ujjait, és a leheletével próbálta melengetni őket. Folyni kezdett az orra, a takony a szájához tapadt. Most nem törődött ezzel, ma nem, miután ilyen nagy sikert aratnak; és miközben újra belemélyesztette kezét a hóba, egy kis dalt kezdett dúdolgatni, amit még apjától hallott.

Pavel is csak alig-alig talált faágakat, így egy kissé eltávolodott öccsétől: különváltak. Nem messze egy kidőlt fát pillantott meg, ágai minden irányban szétterültek a havon. Odasietett, a macskát letette a hora, hogy letördelhesse az elszáradt ágakat. Rengeteg itt a fa, ez bőven elég lesz mindkettőjüknek, gondolta, majd körülnézett, Andrejt kereste. Már éppen kiáltani akart neki, de hirtelen magába fojtotta a hangot. Valami zajt hallott. Gyorsan hátrafordult, körülkémlt. Az erdő sűrű, sötét gyűrűként vette körül. Behunyta a szemét, a hangra figyelt: most már szabályos ütemben lehetett hallani, ahogy reccsen és roppan a hó. Egyre gyorsabban közeledett valami, és Pavel egyre hangosabban hallotta a zajt.

Az adrenalin szinte szétlőveült a testében. Kinyitotta a szemét. Lassan kivehető volt a mozgás a sötétben: egy embert látott, amint éppen őfelé futott, a kezében pedig egy vastag, nehéz faágat szorongatott. A férfi széles léptekkel rohant Pavel felé: biztos meghallotta, amikor megölték a macskát, és most meg

akarja kaparintani a zsákmányt. Pavel eltökélte, hogy nem engedi. Nem hagyja éhezni az anyját. Az apja nem volt képes gondoskodni a családról, de ő képes rá! Egy kis havat rugdosott a macskatetemre, hogy elrejtse a támadó elől.

– Gyűjtünk egy kis...

Hangja elakadt, amikor az idegen kirohant a fák közül, fel-emelt kezében a faággal. Amikor meglátta a férfi baljós arcát és vad szemeit, Pavel megértette, hogy az nem a macskát akarja. Őt szemelte ki zsákmánynak.

Szája elnyílt, és szinte ugyanabban a pillanatban lesújtott rá a faág: a vége Pavel koponyáján csattant. Semmit sem érzett, de tudta, hogy lábai már nem tartják meg. Térdre rogyott, felfelé nézett, igyekezett tartani a fejét, az egyik szemét már vér borította; még látta, ahogy a férfi másodszorra is ütésre lendíti a husángot.

Andrej már nem dúdolgatott. Mintha Pavel szólította volna. Kevés ágat talált – ez biztos nem lesz elég a tervükhöz –, és nem akarta, hogy megint leszidják, hiszen olyan ügyes volt az iménti vadászatban. Kihúzta kezét a hóból, és felállt. Az erdő mélyét fürkészte, kancsalított is az erőlködéstől, de a legközelebbi fát sem látta tisztán.

– Pavel?

Nem jött válasz. Újból kiáltott. Ez valami játék akar lenni? Nem, Pavel már nem szokott játszani vele. Andrej arrafelé igyekezett, ahol legutóbb látta a bátyját, de most semmit sem látott. Ez ostobaság. Hiszen nem az ő dolga, hogy megtalálja Pavelt, a bátyjának kell megtalálnia őt! Biztos valami baj történt. Megint kiáltott – ezúttal hangosabban. Miért nem válaszol? A kabátujjába törölte az orrát, és azon töprengett, hogy a bátyja